

24 Μαρτίου 2015
Αριθμ. Πρωτ.: 161321/11919/2015
Πληροφορίες: Γιάννης Κωστής

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Λειτουργίας

Θέμα: Η υπόθεση της μη καταβολής τρίμηνων αποδοχών στην κυρία *****

Αξιότιμες κυρίες / κύριοι

Με την επιστολή αυτή, και αφού ολοκληρώθηκε η έρευνα της αναφοράς που υπέβαλε η κυρία *****, στην οποία δεν χορηγήθηκαν, αντίθετα με τις ρυθμίσεις του νόμου, (Π.Δ. 169/2007), οι τρίμηνες αποδοχές, μετά τον θάνατο του συζύγου της, ο Συνήγορος του Πολίτη επιθυμεί να σημειώσει τα εξής;

A. Ιστορικό της υπόθεσης

1. Όπως αναφέρεται και στο με αριθμ. πρωτ. 76872/2230/6.9.2012 έγγραφο της Δ/νσης Διοικητικού – Οικονομικού *****, ο σύζυγος της κυρίας *****, μόνιμος υπάλληλος στην Π.Ε. *****, απεβίωσε στις **.**. 2011. Στη συνέχεια, στις **.**.2011 η Υπηρεσία συνέταξε το ΔΑΥΚ το οποίο διαβίβασε στην Υπηρεσία Συντάξεων.

2. Στη χήρα δεν καταβλήθηκαν τρίμηνες αποδοχές, όπως προκύπτει και από την ένδειξη «5.3 Τρίμηνες αποδοχές» του ΔΑΥΚ, όπου υπάρχει εκτυπωμένη η λέξη «οχι». Σύμφωνα δε με το προαναφερθέν έγγραφο της ΠΕ *****, τούτο αποτελεί επιλογή της ίδιας της κυρίας *****.

Ειδικότερα, όπως αναγράφεται στο με αριθμ. πρωτ. 76872/2230/6.9.2012 έγγραφο της Π.Ε. *****, «Στη χήρα του εκλιπόντος η υπηρεσία μας δεν κατέβαλε τρίμηνες αποδοχές, αφού η ίδια το ζήτησε, με την σχετική επιλογή στο ΔΑΥΚ.»

Όμως, για το ίδιο ζήτημα, στην με αριθμ. πρωτ. 22793/687/21.3.2013 απαντητική επιστολή της Υπηρεσίας προς τον Συνήγορο του Πολίτη αναγράφεται ότι:

«Το Δελτίο Ατομικής Υπηρεσιακής Κατάστασης Υπαλλήλου (ΔΑΥΚ) του θανόντος ***** συνετάχθη από την Υπηρεσία μας στις 30.5.2011. Στην ένδειξη 5.3.Τρίμηνες αποδοχές υπάρχει η λέξη ΟΧΙ. Όπως ενημερωθήκαμε από την συντάξασα υπάλληλό μας η αιτούσα δεν εξέφρασε την βούλησή της για την χορήγηση των τρίμηνων αποδοχών».

Στο σημείο όμως αυτό είμαστε, τουλάχιστον κατ' αρχήν, υποχρεωμένοι να παρατηρήσουμε ότι μεταξύ των δύο απαντήσεων, επί του ίδιου ζητήματος, της ΠΕ *****, υπάρχει **κρίσιμη διαφοροποίηση**, όσον αφορά την δήλωση βουλήσεως της κυρίας *****.

Συγκεκριμένα στην πρώτη απάντηση προς το Υπουργείο Οικονομικών διατυπώνεται η άποψη ότι η ίδια η ενδιαφερόμενη ζήτησε με σχετική επιλογή στο ΔΑΥΚ να μην της καταβληθούν οι τρίμηνες αποδοχές, ενώ στην δεύτερη απάντηση προς τον Συνήγορο του Πολίτη υποστηρίζεται ότι η ενδιαφερόμενη απλά δεν εξέφρασε την βούληση για χορήγηση των αποδοχών.

Η διαφοροποίηση αυτή είναι κρίσιμη δεδομένου ότι στην πρώτη των ανωτέρω απαντήσεων υπονοείται ρητή δήλωση της ενδιαφερομένης, η οποία, πέραν του ότι θα ήταν ακατανόητη για την συγκεκριμένη περίπτωση, θα έπρεπε να προκύπτει από σχετικό έγγραφο, ενώ από την δεύτερη προκύπτει, για το ίδιο ακριβώς ζήτημα, ότι το ΔΑΥΚ συντάχθηκε από την υπάλληλο στην οποία η ενδιαφερομένη δεν εξέφρασε την βούλησή της για χορήγηση των συγκεκριμένων αποδοχών, ενδεχομένως και επειδή δεν ρωτήθηκε. Για τον λόγο αυτό άλλωστε, όπως αναφέρεται πιο κάτω, όταν εξεδόθη η σύνταξη, και διαπιστώθηκε ότι δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτήν οι τρίμηνες αποδοχές, υπέβαλε αίτηση για την καταβολή τους.

3. Όταν, τον Σεπτέμβριο του 2011, εξεδόθη η σύνταξη του εκλιπόντος¹ και η χήρα διαπίστωσε ότι δεν της κατεβλήθησαν οι τρίμηνες αποδοχές, ζήτησε, αρχικά προφορικά και στην συνέχεια εγγράφως², τον Φεβρουάριο του 2012, την καταβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 57 του Π.Δ. 169/2007.

4. Την 1.3.2012 με το με αριθμ. πρωτ. 16713/372 έγγραφό σας προς το Γ.Λ.Κ ζητήσατε την τροποποίηση του Κανονισμού Σύνταξης της ενδιαφερομένης ώστε να της χορηγηθούν οι τρίμηνες αποδοχές. Στο αίτημα αυτό επανήλθατε στις 6.9.2012 με το με αριθμ. πρωτ. 76872/2230 έγγραφό σας.

5. Η Δ/ση 22 του ΓΛΚ, με το με αριθμ. πρωτ. 2/64160/022/15.10.2012 απαντητικό της έγγραφο υποστήριξε ότι, «σύμφωνα με την νομολογία του ΣΤΕ σκοπός της χορήγησης των τρίμηνων αποδοχών στους απολυόμενους από τη Υπηρεσία υπαλλήλους είναι η παροχή μέσων για την αντιμετώπιση των αναγκών τους μέχρι τον κανονισμό της σύνταξής τους. Δεδομένου ότι η σύζυγος του θανόντος έχει ήδη λάβει τη σύνταξη αυτού, δεν μπορεί να είναι δικαιούχος των τρίμηνων αποδοχών».

6. Την απάντηση αυτή κοινοποιήσατε στην κυρία **** ** ενημερώνοντάς την για την μη ύπαρξη δυνατότητας καταβολής των τρίμηνων αποδοχών

7. Ακολούθως η ενδιαφερόμενη, στις 9.1.2013, υπέβαλε αναφορά στον Συνήγορο του Πολίτη ζητώντας την διαμεσολάβησή του για την επίλυση του ζητήματος.

8. Η Αρχή, με τις με αριθμ. πρωτ. 161321/1016/11.3.2013 & 161321/56460/30.12.2013 επιστολές ζήτησε, αφενός ειδικότερες πληροφορίες για τα πραγματικά δεδομένα της υπόθεσης και αφετέρου διατύπωσε, προς συζήτηση, συγκεκριμένες απόψεις για την επίλυσή της.

Μάλιστα, σε τηλεφωνική επικοινωνία, στις 6.6.2013, ο αναπληρωτής Δ/ντής της Δ/σης Διοικητικού Οικονομικού αναγνώρισε την ύπαρξη του προβλήματος και εξέφρασε την πρόθεση για σύγκλιση σύσκεψης αρμοδίων παραγόντων για την επίλυσή του.

9. Έκτοτε όμως ουδεμία νεώτερη ενημέρωση είχαμε, πλην του γεγονότος ότι η κυρία **** ** επανήλθε με νεώτερη, υπομνηστική της προηγούμενης, αίτησή την οποία υπέβαλε στην Δ/ση Διοικητικού – Οικονομικού με αριθμ. πρωτ. ****/****, χωρίς να λάβει οποιαδήποτε απάντηση.

Β. Διαπιστώσεις του Συνηγόρου του Πολίτη

Τούτων δοθέντων ο Συνήγορος του Πολίτη, διαπιστώνει τα εξής:

¹ Στην χήρα δεν χορηγήθηκε η σύνταξη από την ημερομηνία του θανάτου επειδή εργαζόταν. Για το λόγο αυτό η κυρία **** ** υπέβαλε αίτηση χορήγησης σύνταξης θανάτου, σχεδόν ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης για σύνταξη γήρατος από ίδιο δικαίωμα.

² Βλ. την με αριθμ., πρωτ. 10279/105/8.2.2012 αίτηση της κυρίας **** ** στην Δ/ση Διοικητικού – Οικονομικού της ΠΕ ****.

1. Το ζήτημα στην προκειμένη περίπτωση είναι ο λόγος για τον οποίο δεν χορηγήθηκαν στην ανωτέρω οι τρίμηνες αποδοχές, μετά τον θάνατο του συζύγου της, αφού σύμφωνα με το άρθρο 57 του Π.Δ. 169/2007,

« [...] Οι τρίμηνες αποδοχές καταβάλλονται και στη χήρα του μόνιμου ή ισόβιου υπαλλήλου ή μόνιμου στρατιωτικού που πέθανε, καθώς και στα τέκνα του, εφόσον γι' αυτά συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 5 και 31 του Κώδικα αυτού»,

χωρίς να προβλέπεται, τουλάχιστον ρητά, υποβολή σχετικής αίτησης ή κάποια άλλη πρόσθετη ενέργεια.

Ως εκ τούτου η μη καταβολή τους στην συγκεκριμένη περίπτωση φαίνεται να οφείλεται σε υπαιτιότητα της Υπηρεσίας.

Τούτο άλλωστε επιβεβαιώνεται και από τα προαναφερθέντα στο σημείο Α2 του παρόντος εγγράφου, από όπου διαπιστώνεται ότι και η θέση της ΠΕ **** για το τι και υπό ποιές συνθήκες διημιέφθη είναι ιδιαίτερα ασαφής, μας επιτρέπει δε να συναγάγουμε ότι ο ισχυρισμός πως η ίδια η κυρία **** **** δήλωσε ότι δεν θέλει να της χορηγηθούν οι τρίμηνες αποδοχές είναι ιδιαίτερα επισφαλής, και ως εκ τούτου χρήζει περαιτέρω διερεύνησης και αποσαφήνισης.

Έτσι λοιπόν, από το γεγονός δε ότι στο ΔΑΥΚ του θανόντος **** ****, και στην ένδειξη «5.3 Τρίμηνες αποδοχές», υπάρχει εκτυπωμένη η λέξη «όχι», δεν προκύπτει επ' ουδενί η βούληση της κυρίας **** **** να παραιτηθεί των αποδοχών αυτών, τις οποίες στην περίπτωση αυτή θα έχανε.

2. Σύμφωνα με το με αριθμ. πρωτ. **2/65160/022/15.10.2012** του ΓΛΚ,

«σκοπός της χορήγησης των τρίμηνων αποδοχών στους απολυόμενους από την Υπηρεσία υπαλλήλους είναι η παροχή των μέσων για την αντιμετώπιση των αναγκών τους μέχρι τον κανονισμό της σύνταξής τους, δεδομένου δε ότι η σύζυγος του θανόντος έχει ήδη λάβει τη σύνταξη αυτού, δεν μπορεί να είναι δικαιούχος των τρίμηνων αποδοχών».

Το ερώτημα όμως που τίθεται είναι ο λόγος για τον οποίο δεν χορηγήθηκαν, στην ανωτέρω, σύμφωνα με το νόμο, οι τρίμηνες αποδοχές, μετά το θάνατο του συζύγου της και πολύ πριν την συνταξιοδότησή της, προκειμένου να καλύψει τις συγκεκριμένες την στιγμή εκείνη ανάγκες της οικογένειάς της.

Το γεγονός δε ότι η κυρία ** **** κατέστη, εκ των υστέρων, συνταξιούχος δεν θεμελιώνει, από μόνο του, την μη ύπαρξη της οφειλής για τις μη χορηγηθείσες τρίμηνες αποδοχές.**

Άλλωστε θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, είναι πολύ πιθανόν και σύνηθες, ενόψει της επικείμενης χορήγησης των αποδοχών αυτών, τις οποίες εύλογα ανέμενε η ασφαλισμένη, να κάλυψε, τη συγκεκριμένη εκείνη στιγμή του θανάτου του συζύγου της, τις αυξημένες ανάγκες της οικογένειάς της με δάνεια, **βασισόμενη στην εκ των υστέρων απολαβή των τρίμηνων αποδοχών.**

Συνεπώς το γεγονός ότι οι τρίμηνες αποδοχές χορηγούνται στους δικαιούχους για την αντιμετώπιση των αναγκών τους, σε καμία περίπτωση δεν δικαιολογεί την μη, έστω και καθυστερημένη, χορήγηση τους, όταν η αρμόδια Υπηρεσία αδρανήσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της.

Γ. Τελική Πρόταση

Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι:

- Η ενδιαφερομένη θεμελιώνει το δικαίωμα λήψης των τρίμηνων αποδοχών μετά τον θάνατο του συζύγου της, αποδοχές που δεν χορηγήθηκαν κατά παράβαση του νόμου και με υπαιτιότητα της Υπηρεσίας
- Η μη υποβολή σχετικής αίτησης, δεν δικαιολογεί την μη καταβολή, αφού δεν απαιτείται από το νόμο η υποβολή της αίτησης.
- Από πουθενά δεν προκύπτει βασίμως βούληση της ενδιαφερομένης να μην της χορηγηθούν οι συγκεκριμένες αυτές αποδοχές.
- Το γεγονός ότι νομολογιακά έχει κριθεί πως σκοπός των τρίμηνων αποδοχών είναι η παροχή των μέσων για την αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών τους δε αποκλείει την εκ των υστέρων καταβολή αυτών, ακόμη και μετά τον κανονισμό της σύνταξης, αφενός επειδή η οφειλή παραμένει ισχυρά, δεδομένων και των δύο σχετικών αιτήσεων, τον Φεβρουάριο του 2012 και τον Οκτώβριο του 2014, και αφετέρου επειδή, η οικογένεια του εκλιπόντος, ενδεχομένως, κατόρθωσε να αντιμετωπίσει τις άμεσες ανάγκες της μετά τον θάνατό του, βασιζόμενη ακριβώς στην προσδοκία χορήγησης των συγκεκριμένων αποδοχών.

Τούτων δοθέντων ο Συνήγορος του Πολίτη προτείνει οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Π.Ε. **** να αναλάβουν άμεσα τις ενδεδειγμένες πρωτοβουλίες έτσι ώστε σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του Γ.Λ.Κ. να επανεξεταστεί το ζήτημα, σύμφωνα τόσο με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, όσο και με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη, προκειμένου να χορηγηθούν, οι οφειλόμενες τρίμηνες αποδοχές στην κυρία **** ****.

Αναμένοντας τις απόψεις σας επί των ανωτέρω καθώς και τις ενδεχόμενες ενέργειές σας, σας ευχαριστώ για τη συνεργασία και παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε πρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Χρήστος Α. Ιωάννου
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

1. Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Γενική Διεύθυνση Μισθών
Διεύθυνση 22^η Μισθολογίου
Πανεπιστημίου 37
101 65 Αθήνα

2. Κυρία **** ****